

MALTA
TRIBUNAL TA' REVIZJONI AMMINISTRATTIVA
MAĠISTRAT DR. CHARMAINE GALEA

01 ta' Ĝunju 2022

Rikors Numru 123/2021

Amanda Vassallo Tanti

Vs

L-Awtorita` ta' l-Artijiet

It-Tribunal,

Ra r-rikors ta' **Amanda Vassallo Tanti** ippreżentat fit-2 ta' Dicembru 2021 li permezz tiegħu ppremettiet is-segwenti:-

Illi permezz ta' applikazzjoni intavolata mal-Awtorita' intimata numru GLA 12/2021/0841, l-appellanti talab "Request for consent of the Lands Authority to Submit a Development Permission Application in Terms of Article 71(4) of Chapter 552 of the Laws of Malta".

Illi permezz ta' decizjoni kkomunikata lill-appellanti datata hdax (11) ta' Novembru tas-sena elfejn u wieħed u ghoxrin (2021), l-Awtorita' appellata cahdet it-talba ta' l-appellant u dan skont is-segwenti:

Decision: Refuse Consent

- A) *In breach with Policy P5(a) – Squares, gardens or jetties or seminal public space typologies. In the case of squares, gardens, jetties or similar public space typologies, the permitting Authorities shall review and assess the requests for outdoor catering areas on a case-by-case basis, provided that shall be expressly prohibited from public beaches.*
- B) *In all areas, outdoor catering areas, which are contiguous¹ and related to kiosks, shall be expressly prohibited. (Dokument A)*

Illi l-appellanti thossha aggravata b'din id-decizjoni u qieghda umilment tinterponi dan-l-appell.

¹ It-Tribunal jifhem li din il-kelma tnizzlet bi zball u riedet tigi contiguous

Illi l-aggravji tal-appellanti huma cari u manifesti u jikkonsistu fis-segventi:

1. *Illi tajjeb li tingibed l-attenzjoni illi dan il-plot li fuqu hemm dan l-istabbiliment tal-istabbiliment tal-ikel mertu tal-applikazzjoni odjerna, kien inghata b'titolu ta' enfiteksi mill-Awtorita' tal-Artijiet lil Francis Tanti u lil Mary Tanti u cioe' lill-genituri tal-appellanti (Vide Dokument KK1). F'dan ir-rigward qieghda tigi ukoll annessa pjanta mmarkata PP1 fejn il-parti mertu ta' din l-enfiteksi u cioe' l-istabbiliment tal-ikel qiegħed jigi ddelinat bl-ahmar.*

Illi fil-prezent, missier l-istess l-appellanti huwa decedut, b'dan illi l-istess appellant prosegwit fil-vestiti successorja tal-istess missier u għalhekk l-istess titolu reali tal-istess enfiteksi gie trasferit għal fuq isem l-appellanti. Illi madankollu jigi spjegat illi l-area mitluba in koncessjoni ghall-imwejjed u ssiggijiet u cioe' mertu ta' dan l-istess appell kienet l-area mogħtija b'titolu ta' koncessjoni lill-istess decedut Francis Tanti, liema koncessjoni dejjem giet imħalla u mgedda mill-istess decedut missier. Illi din l-area ta' koncessjoni qieghda delineata bil-blue fuq il-pjanta hawn annessa u markata bhala (Dokument PP1).

Illi għalhekk l-istess area hawn mitluba b'koncessjoni ghall-imwejjed u ssiggijiet mill-istess appellanta hija l-istess area li diga' kienet giet koncessa lill-missierha (illum decedut) permezz ta' koncessjonijiet numerate 096223, 096224, 096225. F'dan ir-rigward qegħdin ukoll jigu annessi kopji ta' receipts versu din il-koncessjoni (Dokument RC1).

Illi għalhekk dan l-aggravju principalment jikkonsisti fil-fatt illi l-Awtorita' tal-Artijiet injorat għal kollox il-back story ta' dan is-sit u kif ukoll il-koncessjonijiet li diga' kien hemm mogħtija f'dan ir-rigward b'referenza ghall-istess stabbiliment.

2. *Illi mill-mewt tal-istess missier l-appellanti u għalhekk ferm ricenti ghall-applikazzjoni odjerna, ma nbidel assolutament xejn fir-rigward tal-area li fuqha qieghda tintalab din il-koncessjoni fil-prezent – kemm strutturalment kif ukoll fid-dawl tal-fatt illi ma nhargu l-ebda policies godda li ma kien ux vigenti fiz-zmien li tali koncessjoni kienet mogħtija u mhalla mill-missier decedut. Illi għal kull kjarifika izjed cara, strutturalment, fizikament u anke minn ambitu ta' policies, is-sitwazzjoni fir-rigward tal-areas delineati bil-blue u l-ahmar fuq il-pjanta annessa ma nbidlux kemm minn qabel ma gie nieqes missier l-appellanti kif ukoll sal-applikazzjoni odjerna.*
3. *Illi għalhekk, dak li sempliciment qieghda tagħmel l-appellanti hawn huwa illi tirregola l-pozizzjoni tagħha fis-succesjoni ta' missierha deceduti fir-rigward tas-sit mertu tal-enfiteksi u l-koncessjoni tal-imwejjed u ssiggijiet li kien diga' jibbenefika minnha huwa stess.*
4. *Illi għalhekk jingħad ukoll illi hawn non si tratta sempliciment ta' xi kiosk li jassimila għal xi mobile kiosk jew hawker izda għal stabbiliment tal-ikel li huwa u ilu bbazat f'din l-area għal diversi snin – u għalhekk u bid-dovut rispetto, bl-ebda mod u bl-ebda manjiera m'għandha tittieħed l-impressjoni illi hawn si tratta ta' xi small food stall jew mobile kiosk jew mobile hawker. Dan guwa stabbiliment*

“built” hekk kif kkundizzjonat illi jsir tramite it-titolu enfitwetiku illi gie koncess da parti tal-Awtorita’ tal-Artijiet.

Illi ghalhekk ma jistax wiehed jghid illi tali stabbiliment jaqa’ taht il-mera definizzjoni ta’ kiosk – il-koncessjoni li kellu l-missier decedut sad-data ricienti fir-rigward tal-imwejjed u s-siggijiet (fuq l-area delineata bil-blue) hija l-izjed prova cara ta’ dan!

5. *Illi ghalhekk u bid-dovut rispetto, ir-ragunijiet mogtija, fir-rigward tar-riffut m’humieġx gusti u meritevoli fid-dawl tal-istorja kkoncernanti s-sit u l-koncessjoni tal-imwejjed u s-siggijiet diga’akkordata. U dan qiegehd jingħad espressament fir-rigward tal-harsien tal-principji naturali tal-principji naturali tal-gustizzja – senjalatament versu l-kuncett tal-legitimate expectation.*
6. *Illi ghalhekk, id-decizjoni tal-Awtorita’ kienet imsejsa fuq kunsiderazzjonijiet zbaljati u min-naha l-ohra naqset li tiehu in kunsiderazzjonijiet fatti passata mertu tal-istess sit koncernat. Dan kollu juri bic-car illi l-mod u l-majiera nel quale giet deciza din l-istess applikazzjoni huwa xierqa ta’ dawn l-applikazzjonijiet u dan hekk kif il-mod li giet deciza din l-istess applikazzjoni, tirrispekkja bil-wisq procedura raffrettata lil hinn mill-kunsiderazzjonijiet li kellha di fatti tiehu l-awtorita’ fir-rigward tas-sit in kwistjoni.*
7. *Illi inoltre u assolutament mingħajr pregudizzju għal dak diga’ premess, tali permessi għal siggijiet u mwejjed f’areas simili, huma regolarment mogtija u dan hekk kif hemm diversi koncessjonijiet mogtija mill-Awtorita’ intimata sabiex jitpoggew imwejjed u siggijiet li jhaddnu l-istess karatteristici tal-lok in kwestjoni. B’dan illi tali fattur huwa prova cara ta’ l-irregolarita’ u d-diskrepanza fl-akkordar tal-permessi da parti tal-istess Awtorita’ intimata.*

Illi ghalhekk u in vista tas-suespost aggravji, l-appellanti, filwaqt li tagħmel referenza ghall-provi kollhagia’ mressqa quddiem l-appellata Awtorita’, u b’riserva ghall-prezenza ta’ dawk il-provi li dan it-Tribunal ihoss opportun, ir-rikorrenti bir-rispett titlob illi dan it-Tribunal jogħgbu jhassar u jirrevoka d-decizjoni tal-awtorita’ appellata, datata hdax (11) ta’ Novembru tas-sena elfejn u wieħed u ghoxrin (2021) u dan filwaqt illi jilqa’ l-aggravji ta’ dan l-appell.

Ra illi fl-4 ta’ Jannar 2022 l-Awtorita` intimata ippreżentat rikors biex tiġġustifika l-kontumaċja tagħha, liema rikors ġie miċħud permezz ta’ digriet datat 31 ta’ Jannar 2022;

Sema’ x-xhieda;

Ra d-dokumenti kollha ppreżentati;

Ra li r-rikors tkompli għal-lum għas-sentenza.

Ikkunsidra:

Illi r-rikorrenti ġassitha aggravata b'deċiżjoni tal-Awtorita` intimata komunikata lilha permezz ta' ittra datata 11 ta' Novembru 2021 li permezz tagħha ġiet mgharrfa illi l-applikazzjoni tagħha għal "Request for consent of Lands Authority to submit a Development Permission Application in Terms of Article 71 (4) of Chapter 552 of the Laws of Malta" kienet ġiet rifjutata għas-segwenti raġuni, u cioe`:

A) In breach with policy P5(a) – squares, gardens or jetties or similar public space typologies:

In the case of squares, gardens, jetties or similar public space typologies, the permitting Authorities shall review and assess the requests for outdoor catering areas on a case-by-case basis, provided that these shall be expressly prohibited from public beaches.

B) In all areas, outdoor catering areas which are contiguous and related to kiosks shall be expressly prohibited.

Illi l-aggravju tar-rikorrent huwa illi l-istabbiliment li ġie konċess b'titulu ta' enfitewsi lil missierha u illum jgħajjat lilha mhuwiex sempliċi "kiosk" iżda huwa stabbiliment tal-ikel veru u proprju. Illi hija ssostni li missierha diga kellu l-konċessjoni mitluba minnha u kwindi hija għandha aspettattiva legittima li l-istess permess johrog favur tagħha. In oltre hija rrilevat li permessi għal imwejjed u siġġijiet f'siti simili jingħataw regolarmen u kwindi l-Awtorita` intimata aġixxiet magħha differenti minn kif imxiet ma' terzi.

Ir-rikorrenti tispjega illi hija kienet qiegħda titlob li tingħata b'encroachment sit li diga' kien ingħata lil missierha précédentement biex ipoġġi mwejjed u siġġijiet. Hija spjegat illi jekk fl-applikazzjoni ġiet immarkata xi area żejda bi żball, hija ma riedet xejn iżjed minn dak li kien ingħata lil missierha.

Antonia Farrugia, ufficjal tal-Awtorita` intimata, spjegat illi fl-area in kwistjoni hemm żewġ kiosk li ingħataw b'ċens lil Francis Tanti filwaqt li hemm encroachment permits fuq tliet siti oħra u dan kif jirriżulta mill-pjanta esebita a fol. 91 tal-process. Tispjega li r-rikorrenti applikat għal encroachment li ma jaqax fil-parametri tal-encroachments eżistenti u kwindi l-encroachments li applikat għalihom ir-rikorrenti kienu encroachments godda u mhux dawk li kellu diga' missierha.

Ikkunsidra:

Illi mill-provi prodotti jirriżulta illi r-rikorrenti għandha titolu ta' enfitewsi fuq żewġ kiosks li hemm ġewwa Ghajn Tuffieħa, liema titolu kien ġie

konċess lil missierha Francis Tanti u li eventwalment inqaleb fuqha wara l-mewt ta'missierha. Madanakollu l-*encroachments* li hemm relatati mal-istess *kiosks* għadhom fuq isem missier ir-rikorrenti. Kif spjegat Antonia Farrugia fix-xhieda tagħha, permess ta' *encroachment* ma jistax jinqaleb minn fuq persuna għal oħra, pero` l-ewwel irid jiġi terminat u mbagħad *semmai* jingħata lil xi ħadd iehor.

Illi mill-atti jirriżulta illi s-siti li talbet għalihom ir-rikorrenti huma indikati b'żewġ kaxxi ta' kulur aħmar fuq *aerial view photo* a fol. 62 tal-proċess filwaqt li fl-istess dokument hemm kaxxa bajda li turi l-*encroachments* eżistenti.

Illi fil-fehma tat-Tribunal, permezz tal-provi dokumentarji, ġie stabbilit illi dak li qed titlob ir-rikorrenti huwa permess ta' *encroachment* fuq żewġ siti addizzjonali li ma kinux ingħataw lil missierha, li wkoll kellu tliet siti oħra b'permess ta' *encroachment* biex ipoggi mwejjed u siġġijiet.

Illi l-ewwel raġuni għar-rifjut mogħtija mill-Awtorita` intimata hija li l-applikazzjoni tar-rikorrenti kienet tmur kontra l-linji gwida P 5 (a) tal-*Outdoor Catering Areas on Public Open Spaces* (aktar 'il quddiem "OCA Policy") li tgħid is-segwenti, u cione`:

"P5 Allowable Outdoor Catering Areas in public open spaces

(a) Squares, gardens or jetties or similar public space typologies

In the case of squares, gardens, jetties or similar public space typologies, the permitting Authorities shall review and assess the requests for outdoor catering areas on a case-by case basis, provided that these shall be expressly prohibited from public beaches.

...

In all areas, Outdoor Catering Areas which are contiguous and related to Kiosks shall be expressly prohibited."

Illi ma jistax ikun hemm xi kontestazzjoni illi s-siti fejn ir-rikorrenti qiegħda titlob li jitpoġġew l-imwejjed u s-siġġijiet jinsabu eżattament fuq bajja pubblika, u cione` l-Bajja ta' Ghajn Tuffieħa. Illi għalhekk huwa ċar illi l-Awtorita` intimata kienet raġjonevoli meta segwiet l-OCA Policy u ċaħdet l-applikazzjoni tar-rikorrenti għat-tpoġġija ta' mwejjed u siġġijiet fuq bajja pubblika. Illi dan it-Tribunal jifhem li din il-policy, li giet maqbula bejn erba' entitajiet governattivi, u cione` l-Awtorita` Maltija għat-Turiżmu, l-Awtorita` ta' l-Ippjanar, id-Diviżjoni tal-Proprijeta` tal-Gvern u l-Awtorita` għat-Trasport, għiet maqbula sabiex jiġu salvagwardjati l-bajjet u sabiex dawn jithallew liberi biex jitgawdew mill-pubbliku in-ġenerali. Illi huwa ben

magħruf illi l-Bajja ta' Ghajn Tuffieħha hija bajja ffrekwentata minn ħafna nies, specjalment matul il-perjodu tas-sajf, u kwindi t-Tribunal huwa tal-fehma illi m'hemm xejn x'wieħed jiċċensura li l-Awtorita` segwiet il-*policy* hawn fuq citata u dana sabiex il-pubbliku in ġenerali ma jiċċaħħadx minn partijiet ta' bajja pubblika.

Illi t-tieni raġuni għar-rifjut kienet illi l-għoti ta' permessi ta' *encroachment* sabiex jitqiegħdu mwejjed u siġġijiet ma' *kiosk* huwa pprojbit. Illi dan it-Tribunal jirrileva illi fis-26 ta' Lulju 2018 ta sentenza fl-istess ismijiet (Rikors Numru 15/2018) dwar l-istess mertu fejn kien irrileva illi għalkemm fil-pjanta li kienet ġiet sottomessa lill-Awtorita` intimata mal-applikazzjoni kien hemm imniżżeł il-kelma “kiosk”, l-istabbiliment kien iktar *snack bar* “in vista li dak li jixtri l-ikel jista’ jikkonsmah kemm bilqiegħda fuq l-imwejjed u s-siġġijiet eżistenti jew post ieħor. Mentrei fil-każ ta' *kiosk* l-ikel u x-xorb ma jiġix ikkonsumat fuq il-post minn fejn jinbiegħ.” It-Tribunal kompla jgħid “Pero` meta wieħed jara l-kwadru shiħi tal-fatti huwa ovvju li l-attività tar-rikorrenti hija waħda ta' *snack bar* u mhux ta' *kiosk*.” Kien għalhekk li t-Tribunal kien annulla d-deċiżjoni tal-Awtorita` intimata sabiex l-istess Awtorita` “terga` tikkonsidra mill-ġdid l-applikazzjoni tar-rikorrenti fid-dawl ta' dak enunċjat iktar ‘il fuq u cieoe` illi l-fond in kwistjoni jikkwalifika bħala *snack bar* u mhux *kiosk*. ”

Illi pero`, fil-każ odjern, it-Tribunal jirrileva li ġiet ippreżentata prova importanti li titfa’ dawl fuq in-natura tal-istabbiliment in kwistjoni. Ir-rikorrenti ppreżzentat kuntratt li kien sar bejn missierha Francis Tanti u l-Gvern, kif rappreżtentat mill-Kummissarju ta’ l-Artijiet, fejn Tanti ġie konċess is-segwenti, u cieoe`:

In virtue of this deed, the said Commissioner of Land on behalf of the Government of Malta hereby grants on temporary emphyteysis for a period of twenty five years reckoned as from the date hereof to the emphyteuta which accepts and acquires by same title of temporary emphyteysis a plot of land at ir-Ramla tal-Mixquqa, (Golden Bay) Ghajn Tuffieħha Bay limits of Mellieħa, which plot measures approximately forty square meters and up to a height of two point seven meters from beach level and an area of twenty two square meters from a level of two point seven meters from beach level up to a further level of three point one meters without relative airspace both of the additional area of Kiosk two and that of Kiosk one and is bounded on all sides by Government property and is shown bordered in red and marked kiosk one and kiosk two on Plan Property Division number on hundred ninety one underscore two thousand and four underscore letter A (PD 191_2004_A) marked document “X” attached hereto for registration.

This grant on temporary emphyteysis is being made under the following conditions namely:

- 1. The emphyteuta is to build permanent improvements, consisting of a kiosk, costing not less than ten thousand Malta Liri (Lm10,000) within one year as from the issue of all the necessary permits required by law.*

Għaldaqstant, issa, a differenza tal-provi prodotti fil-proċess Numru 15/2018 anness mal-proċess odjern, it-Tribunal għandu quddiemu prova ċara illi l-Gvern ikkonċeda lil Tanti s-siti in kwistjoni biex fuqhom jibni “kiosk”. Kwindi t-termini tal-konċessjoni huma ċari u univoki. Dan it-Tribunal kellu l-opportunita` jeżamina kwistjoni simili riċentement fil-kawża **Ivan Pirott** vs **Awtorita` ta' l-Artijiet** deċiža fil-25 ta' April 2022, fejn f'dak il-każ il-konċessjoni enfitewtika wkoll kienet ta' *kiosk* fejn allura ġie deċiż illi ma jista' jingħata ebda permess ta' *encroachment* biex jitpogġew imwejjed u siġġijiet fuq art pubblika biswit l-istess *kiosk*.

Illi s-sitwazzjoni tar-rikorrenti hija waħda identika. La darba l-konċessjoni enfitewtika kienet sabiex jinbena *kiosk*, allura independentement minn kwalunkwe licenzji li r-rikorrenti jista' għandha minn awtoritajiet oħra, in-natura tal-fond jibqa' dak kif koncess permezz tal-kuntratt tal-2004 li kien sar bejn missierha u l-Gvern ta' Malta.

Illi għaldaqstant, it-Tribunal, in vista ta' din il-prova ġidida li ma kinitx tifforma parti mill-atti tal-kawża numru 15/2018, huwa tal-fehma illi l-Awtorita` intimata kienet ġusta fid-deċiżjoni tagħha li ma tippermettix li jitpoġġew imwejjed u siġġijiet madwar il-*kiosk* in kwistjoni.

Decide

Għaldaqstant, it-Tribunal, għar-raġunijiet hawn fuq espressi qiegħed jiċħad l-appell tar-rikorrenti.

Bl-ispejjeż a karigu tar-rikorrenti.

Dr. Charmaine Galea
President tat-Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva

Diane Gatt
Deputat Registratur